

Bu Nurlar ayak altında kalamazlar

✘ Ebedî saadeti netice vermek üzere kurulduğu halde çarkların birbirine girmek suretiyle bu hedeften uzaklaştığı bir fabrikayı, sahibi kırıp dağıtır. Ama hizmetleri fabrikasız bırakmaz.

İnşirah dersi

İnşirah Sûresinde mealen şöyle buyuruluyor:

“1. Biz senin göğsüne genişlik vermedik mi? 2-3. Sana kuvvet ve metanet vererek, belini büken bir yükü üzerinden kaldırmadık mı? 4. Biz senin şânını da yücelttik. 5. Şüphesiz, zorlukla beraber bir kolaylık vardır. 6. Gerçekten zorlukla beraber bir kolaylık vardır. 7. Bir işi bitirince bir başkasına giriş. 8. Ve yalnız Rabbine yönel.”

Aslında bu âyetler, çeşitli sebeplerle daralan, bunalan, inkıbaz haline giren herkes için son derece tesirli bir reçete niteliğinde. Bunlardaki mesajları kavrayıp gereğince amel eden bir insan ne stres yaşar, ne depresyon ve bunalıma girer, ne de “kadere isyan” edip şirazededen çıkar.

Birinci muhatap olarak Peygamberimize (asm) seslenen bu mesajlardan gereğince istifade edebilmenin anahtarı, elbette ki iman ve teslimiyet.

İmanlı insan, hayat imtihanının cilvesi olarak zaman zaman yaşadığı daralma ve bunalma hallerini, Allah’tan istemesi gereken gönül ferahlığıyla; zorlukları da yine Allah’ın vereceği kuvvet, dayanma gücü, sebat ve metanetle aşabilir. Bir sıkıntı, engel ve zorluğu aştığımızda söyleye geldiğimiz “Üzerimden ağır bir yük kalktı” sözünde dile gelen hafifleme ve ferahlama hissinin bu sûredeki 3. âyette “Belini büken bir yükü üzerinden kaldırmadık mı?” şeklinde beyan buyurulması ne kadar manalı ve rahatlatıcı bir müjde ifadesi...

Bir sonraki âyet ise ikram-ı ilâhînin bununla kalmadığını ve üzerindeki ağır yükü sabırla taşıyarak imtihanı başarmanın bir büyük mükâfatının da, bu imtihana muhatap olan insanın şânını, manevî derecesini yükseltmek olduğunu bildiriyor.

İnsanlar içinde en fazla belâ, musîbet ve sıkıntıya maruz kalanların, peygamberler başta olmak üzere Allah’ın makbul kulları olmasının bir sırrı da bu. Sabırları ölçüsünde dereceleri yükseliyor.

Peşinden, önemine binaen ve başka birçok hikmetlerle iki kez tekrarlanan “Zorlukla beraber kolaylık vardır” dersi, zaman zaman çok zorlaşan bu sabır imtihanını başarmanın yolunu gösteriyor.

“Sadece zorluklara takılmayın, beraberinde gizlenmiş kolaylıkları da fark edin” mesajını veriyor.

Sonrasındaki “Bir işi bitirince bir başkasına giriş” emri ise, zorluk ve engellere takılmayıp hizmetten hizmete koşma dersini verirken, “Yalnız Rabbine yönel” fermanı tevhid temelli bir “başarı programı”nın ana eksenine dikkatimizi çekiyor.

Ubudiyet ve hizmet

Cihadla ubudiyet ve takvayı beraber yapmak ve birini yaparken diğerini ihmal etmemek, Peygamber Sünnetini kendi hayatında en mükemmel şekilde fiilen tatbik eden Üstadın önemli ve örnek vasıflarından biri.

Zübeyir Gündüzalp bu hususu Sözlere’in sonunda neşredilen Konferans’ında izah ediyor.

Bu izahlar, bolca “namazsız mücahid”in türediği günümüzde ayrı bir önem ve değer taşıyor.

Cihadın amacı ne? Özellikle Peygamberimizin(asm) bir sefer dönüşü “büyük cihad” olarak nitelediği nefisle mücadelede hedef, insanın imanını ubudiyetle kuvvetlendirip Rabbine yakınlaşması.

“Küçük cihad” denilen dışa dönük tebliğ çalışmalarındaki amaç ise, diğer insanların kalblerini de aynı manalara açmak, onların da imanlarını kurtarıp ubudiyete yönelmelerini sağlamak.

Onun için Üstad, millî mücadele devam ederken gittiği Ankara’da herkesin siyasî olaylara odaklandığı bir ortamda, zemin bulmaya çalışan tabiatçı ve materyalist ideolojiye karşı bir kitapçık yazmayı ve namaza lâkaytlıklarını gördüğü milletvekillerini ikaz etmek için beyanname neşretmeyi herşeyden çok daha önemli görüyor.

Bunun üzerine “Sizi kıymetli fikirlerinizden istifade için çağırdık, ama siz önce namazı gündeme getirerek aramıza ihtilâf verdiniz” diyerek kendisine sitem etmeye kalkan M. Kemal’i “Paşa, paşa! Kâinata en yüksek hakikat imandır, imandan sonra namazdır” cevabıyla susturuyor. Ve bu hassasiyetini hayatı boyunca koruyor.

Savaş yıllarında bile, heyecanlı aktüel hadiselerin, dikkatleri iman hizmetinden alıkoymaması için talebelerini ısrarlı bir şekilde uyarıyor.

“Meyve’nin Dördüncü Meselesi” başta olmak üzere, ilgili bahis ve mektuplar bunun belgeleri.

Ama aynı Üstadın, Mustafa Sungur’u, Kadir Gecesinde evrad ve ezkârla coştığı bir sırada çağırıp “Ankara’da milletvekili Tahsin Tola’ya şöyle bir mektup yazman gerekiyor” talimatı vermesi, burada da çok ince bir dengenin söz konusu olduğunu gösteriyor.

İlk bakışta, mübarek bir gecede evrad ve ezkârla meşguliyetin, bir siyasetçiye mektup yazmak gibi “basit, sıradan, önemsiz” gibi görünen bir işten çok daha değerli olduğu düşünülebilir.

Ama Üstad öyle bakmıyor; Sungur’un okumakta olduğu evrad-ezkârı bir kenara bırakarak derhal o mektubu yazıp göndermesini istiyor.

Demek ki o gece o mektubun yazılması, hizmetin gereği ve maslahatı açısından, evrad ve ezkâr okumaktan çok daha önemli ve öncelikli.

Evrad okumak, şirket-i maneviyyenin sevap hanesini zenginleştirmek gibi genel bir sonucu olsa da, netice olarak şahsî kemalâtla ilgili bir husus.

Ama hizmetin başkentteki meselelerini takiple vazifeli bir milletvekiline yazılacak mektup, hizmetin selâmetini ve bütün o şirket-i maneviye mensupları ile iman hizmetinden haberdar edilmeyi bekleyenlerin hukukunu ilgilendiriyor.

Onun için de, Kadir Gecesinde bile, şahsî evrad ve ezkâr okumalarının önüne geçebiliyor. Üstadın Afyon hapsi mektuplarından birinde yer alan ifadeler de bu bakımdan çok manidar.

Üç Ayların idrak edildiği bir mevsimde, “Bu günlerde kısmen müdafaatla zihnen meşguliyetimden teessüf ederken kalbe geldi ki: O iştigal dahi ilmîdir; hakaik-i imaniyyenin neşrine ve serbestiyetine bir hizmettir, bu cihette bir nevi ibadettir” diyor Üstad (Tarihçe-i Hayat, s. 512).

Bina edildikleri hakikat zemini ve dayandıkları adalet ölçüleriyle dünya hukuk fakültelerinde okutulması gereken tarihî birer vesika niteliğindeki müdafaaların, hem ilmîlikleri cihetiyle, hem de iman hakikatlerinin neşir ve serbestiyetine hizmet için hazırlanmış olmaları açısından “bir nevi ibadet” olarak vasıflandırılmaları çok ilginç.

Sonraki devirlerde bu manayla örtüşen her çeşit yazı, makale, neşriyat gibi çalışmaları da bu kategoride mütalâa etmek yanlış olmasa gerek.

Yeter ki, niyet ve eksen iman hizmeti olsun.

Nur fabrikası

Üstadın ferden ferda en azından her on beş günde bir ve bunun dışında zaman zaman da beraberce okunmasını tavsiye ettiği ve İngiltere Durham Üniversitesinde düzenlenen bir konferansta Prof. Dr. Thomas Michel’in ihlâs konulu tebliğini sunmaya başlamadan önce salondakilere “İçinizde son on beş günde bu kitabı okumayan var mı?” diye sorduğu ihlâs Risalesi’nde konular anlatılırken verilen son derece dikkat çekici misallerden biri de fabrika örneği.

O pasajı hep beraber hatırlayalım:

“Nasıl ki, bir fabrikanın çarkları birbiriyle rekabetkârane uğraşmaz, birbirinin önüne takaddüm edip (önüne geçip) tahakküm etmez, birbirinin kusurunu görerek tenkit edip, sa’ye (çalışmaya) şevkini kırıp atalete uğratmaz. Belki (tam tersine) bütün istidatlarıyla birbirinin hareketini umumî maksada tevcih etmek için yardım ederler; hakikî bir tesanüd, bir ittifak ile gaye-i hilkatlerine (yaratılış gayelerine) yürürler.”

Çarkların ahenk içinde dönmesi buna bağlı.

“Eğer zerre miktar bir taarruz, bir tahakküm karışsa, o fabrikayı karıştırarak; neticesiz, akim bırakacak. Fabrika sahibi de o fabrikayı bütün bütün kırıp dağıtacak...” (Lem’alar, s. 165)

Demek ki, çarkların işleyişine yönelecek zerre miktar bir taarruz ve tahakküm dahi fabrikanın tamamen işlemez hale gelmesine yol açabiliyor.

Onun için bu noktaya çok dikkat etmek lâzım.

arkların menfî rekabete girip birbiriyle uğraşması, diğerlerinin önüne geçip tahakküme kalkışması, hep kusur arayan bir anlayışla yekdiğerini sürekli yıkıcı tenkitlere maruz bırakıp alışma Şevkini kırmak suretiyle atalete uğratması, dış veya i kaynaklı taarruz ve tahakkmlerle yapılmak istenen tahribatı çok kolaylaştırıyor.

i çekişmelerle zayıf düşmüş bir bünyeyi çökertmek için fazla bir kuvvete ihtiyaç kalmıyor, "zerre miktar" taarruz veya tahakküm yetiyor.

Bu sebeple çarklara düşen vazife, bütün güzel haslet, kabiliyet ve duygularını, birbirinin çalışma ve gayretlerini umumî maksada yönelmek için seferber etmek; gerçek bir dayanışma ve ittifak ruhuyla yaratılış gayesine yürümek olmalı. Risale-i Nur'dan ve İhlâs Risalesinden aldığı dersle kendisini "hayat-ı ebediye içindeki saadet-i ebediyeyi netice veren bir fabrikanın çarkları hükmünde" gören ve hayatını bu ulvî ideale vakfeden hizmet erbabının, taarruz ve tahakkümleri püskürtüp hizmete devamı buna bağlı.

Aksi halde, taarruz ve tahakkümle amaçlanan tahribatın tahakkukuna, istemeden de olsa katkıda bulunulmuş olur. Saadet-i ebediyeyi netice vermek üzere kurulduğu halde çarkların birbirine girmek suretiyle bu hedeften uzaklaştığı bir fabrikayı ise, sahibi bütün bütün kırıp dağıtır.

Böyle bir durum da, sorumlularını, "hem bu hizmetteki umum kardeşlerinin hukukuna tecavüz, hem hizmet-i Kur'âniyenin hizmetine taarruz, hem de hakaik-ı imaniyenin kudsiyetine hürmetsizlik" vebaliyle karşı karşıya bırakır. Ancak fabrika sahibi, ebedî saadeti netice verecek hizmetleri fabrikasız bırakmaz ve hizmet bu manalara sadık daha ehil ellerle devam eder.

Nurun birinci talebesi Hulsi Beyin Barla Lâhikası'ndaki kısa bir mektubunda yazdığı gibi:

"stadım, müsterih olunuz, bu Nurlar ayak altında kalamazlar. Onları dellâl-ı Kur'ân'dan enzar-ı cihana (dünyanın nazarına) vaz eden Hâlık (Celle Celâlh) bizim gibi, kimsenin mit ve tahayyül etmeyeceği âciz insanlarla bile neşir ve muhafaza ettirir. 'Bu işi ben sa'yim (kendi çalışmam) ile, kudretim ile kazandım' diyen hddam (hizmet erbabı) o gün görecekle ki, o mukaddes hizmet, zahiren ehliyesiz görünen, hakikaten çok değerli diğerlerine devredilmiş olur kanaatindeyim. Bu sebeple oradaki kardeşlerimden Risale-i Nur ile çok alâkadar olmalarını rica etmekteyim." (s. 69, mektup: 18)

Bu hizmette istihdam edilmek, başlı başına Őükür gerektiren eşsiz bir nimet ve mazhariyet. Nimetin devamı ise ihlâsın muhafazasına bağlı.